

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:

Dr. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD

Főmunkatárs: Ürmösi József.

Kiadja:

„Hangya“ szövetkezetek központja.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyenyed.

A „Hangya“ szövetkezetek hivatalos lapja

Bizalom

a szövetkezet vezetői iránt.

Semmiféle társadalmi, egyházi ügy vagy egyesület vezetők nélkül meg nem indulhat, fenn nem állhat. István bácsinak, mint tapasztalt öreg embernek, megfogamzik az agyában egy jó és közhasznú gondolat, elmondja a baráti körben társainak, ezek helyeslik, de ha nincs abban a községben egy vezetésre, szervezésre alkalmas egyén, aki a gondolatot megvalósítsa, az életbe átvigye, akkor a gondolat csak üres szóbeszéd marad. Ilyen esetekben lehet hallani az emberek szájából: „Hát bizony jó volna; a bizony jó lenne!“ S ezzel vége. A szövetkezet *nem nélkülözheti* az erélyes és jóakaratu vezetést. Ha valahová kell a tettek, a cselekvések embere, akkor a szövetkezeti ügy megkívánja!

Igaz, hogy a nép körében, a nép ítélete szempontjából érdekes helyzete van a vezetőknek! A szövetkezetek vezetői a legtöbb helyen a falusi papok és tanítók. Ez helyes is, nem azért mert a falusi emberek sorából ne kerülnének értelmes vezetők, hanem azért, mert a papnak, tanítónak nagyobb és több a tanultsága, értelmisége s így a dolgokat inkább átlátja, meg tudja ítélni, mint a közember. Ugy képzeltető el ez, mintha két ember közül egy vidéket vagy várost egyik egy magas torony ablakából, a másik egy törpe ház tetejéről nézne. A melyik magasabbról nézi természetesen nagyobb és jobb áttekintő képet nyer, mint a melyik alacsonyabb helyről nézi.

A vezetőkkel szemben felmerül a kétség, a gyanu, a bizalmatlanság. A nyugodt tiszta lelkiismeret mellett erős Jézusi lélek szükséges a szövetkezet vezetőinek, hogy a rágalmak áradatát eltudják viselni és vezessék szövetkezet ügyeit!

A gyanú a vezetőkkel szemben azon a címen szokott felbukkanni, hogy a vezetők kezelik a szövet-

kezet vagyonát s így a jövedelem többletet ők teszik zsebre! Az ilyen gyanu alapja egyfelől a rosszakarat, másfelől a tudatlanság. A rosszakarat rendszerint egyes hangadók, bujtogatni szerető „nadrág-gyűlölők“ munkája. A tudatlanság nem tudja illetve nehezen akarja észrevenni, hogy a szöv. vagyon-kezelés többszörös elkönnyvelés mellett oly módon történik, hogy a vezetők egyik a mászt pontosan ellenőrzik. Tehát vagy össze kell játszódjanak és úgy nyulhatnak a szövetkezet vagyonához, vagy egyik — a másik hamisságát észre kell, hogy vegyék. Ha az előbbi eset történne, akkor is ott van a „Hangya“ központ ellenőre, ki az ilyen csalárdságokra rávilágít.

A tudatlanság és rosszakaratnak együttes vádjá szokott még lenni, hogy a szövetkezet tiszta jövedelmét ők teszik zsebre s így a szövetkezet a vezetőségnek keres, ezért nincs osztalék, gyarapodás!

Aki megfigyelő képességgel bír a dolgok megítélésében észre veheti, hogy a szövetkezet vezetői (elnök, könyvelő, pénztáros) a lehető minimális fizetést kapják munkájukért. Tegyük fel egy 8—900 ezer lei évi forgalmat csináló szövetkezetnél, ha együttesen 1—2 % -át ha kapják, ez még nem veszi fel a nyers jövedelmet. Annyi munka után — a melyet mellékesnek szeretnek nevezni — a szövetkezet vezetői megérdemelnék, hogy ne legyen olyan panaszos, felhányt az a kis fizetés, mert az a munka nem egyéni érdekü, hanem a szövetkezet összes tagjaiért történő. Már pedig a biblia szavai szerint is: „A munkás méltó az ő jutalmára“.

Van-e valami hatásos orvosság vagy ellenszer ezek ellen a gyanakodások, rosszakaratu rágalmak leküzdése ellen? Mert az emberi lélek érzései sokfélék. Akárhány szövetkezeti vezetőt oly érzékenyen érint a gyanu, hogy képes azonnal lemondani a közügy szolgálatáról!

En az ügy orvoslására nézve egyik

hatásos módszernek azt tartom, hogy az ügyvezető elnök a szövetkezet ügyeiben lehetőleg semmit se tegyen egyedül önmagára (önfejüleg), hanem minden dolgot tárgyaljon meg az igazgatóság tagjaival. Vonja bele minél szorosabban őket a szövetkezet ügyvitelébe, hogy lássanak, figyeljenek meg mindent. Így gerjessen *bizalmat* az ig. tagjaiban. Ha ez megvan, akkor az igazgatóság tagjai módot találnak a komával, sógorral való beszélgetés közben arra, hogy a gyanut, a rosszakaratot eloszlassák és *bizalommal* viseltesenek a szövetkezet vezetőségével szemben, mert ez a helyes szövetkezeti életnek az alapja. *Üj.*

Orvosságot kérünk.

(Folytatás.)

Azt hiszem az itt lefestett betegség, a bizalmatlanság, mindenütt grasszál s a legtöbb szövetkezet végpusztulásának ez a legfőbb előidéző oka. Szerintem ennek a bajnak első gyógyszere a szövetkezeti életre való nevelés. Erre a célra legmegfelelőbb módszernek tartanám a kerületi és körzeti gyűléseket.

Kerületi gyűlés alatt értem p. o. az egy Transitó köréhez tartozó szövetkezetek évenkénti összejövetelét, ahova egy központi igazgató ur is lefáradna, hol a szövetkezetek kívánságait mindjárt első kézből kaphatná s egyes kétkedők aggályait már ott elsimíthatná.

Körzeti gyűlés alatt pedig értem 5-10 közeli szövetkezetnek az összejövetelét, amelyek mindig más-más helyen, évenként 2—3-szor tartatnék. Azért tartom pedig ezt a módszert helyes nevelői eszköznek, mert itt, ezeken a gyűléseken a tagok és a kétkedők megtudhatják, hogy ez a baj is, a másik baj is nem csak az Ő szövetkezetükénél, hanem a legtöbbnél is meg van s ha látják azt, hogy egy jól alkalmazott orvosság milyen hatást ért el, igyekezni fognak, — még ha a ládafiába való

nyúlással jár is együtt, — saját szövetkezeteiknél is alkalmazni. Meg van a falusi népnek az a betegsége, hogy bármennyire szereti, becsüli is az Ő vezetőjét, de egy idegennek, ki az Ő bajával törődik s lelkére tud beszélni, — jobban hiszen. De nem is árt az, ha az idegen szövetkezeti tagok egy kissé jobban összelelegednek s egymás szövetkezeteit körültekintőbben megismerik. Meg aztán van ezek között az egyszerű földmivelő emberek között sok olyan, a kik az Ő természetes eszközkel igen jó tanácsokat, megszívlelendő ujitásokat is tudnának adni.

Hallom az ellenvetést: nem bírja a szövetkezet ezeket a költségeket! Nincsen is erre szükség. Van István bátyámnak, Péter barátomnak, János öcsémnek 2—2 lova s szekere s most megkérem az egyiket, majd a másikat, hogy szekerezzünk el egy kis vendégségbe, meg egymástól való tanulás végett ide, vagy oda, én hiszem, megfogja tenni. Még abba sem hal bele egyik szövetkezet sem, ha 40—50 idegen részére 1—1 tányér gulyásról gondoskodnék is. Szeszelné nem szükséges, nagyszerűen pótolja azt a friss víz. Különben is én azt gondolom, hogy a helybeli tagok, — esvén ez a csuda minden 3-ik évben, — elkapkodnák a vidékieket és szíves vendégszeretettel ellátnák őket.

Ezek a vidéki összejövetelek igen hathatos terjesztői lennének aztán az új szövetkezeti boltok megteremtésének is, mert ezen értekezletekre az olyan szomszédhelyiségek értelmes lakóit is meghívhatnók, sőt meg

is kellene hívunk, ahol még szövetkezet sincsen.

Nagyon üdvös orvosság még az ügyes, lelki-ismeretes boltos, a kényelmet nem ismerő munkásügyvezető, az ügyért lelkesülni tudó igazgatóság. Ezek mellett szükséges még, — amint Dr. Nagy Lajos elnök társam is hangoztatá, — hogy a szövetkezet olcsón, de feltétlenül jó portékát áruljon. Az elsővel oda kecsegteti, a másikkal pedig megtartja a vásárlókat. Nélkülözhetetlenek tartom még a vásárlási visszatérítést is, a minek jótékony hatásáról örvendetesen győződünk meg.

Hogy azonban másnak is jusson hely ezekről majd máskor.

Köszegremete, 1925 július 8.

Ölyüs Lajos
ig. elnök.

A boltos nevelésről.

Írta: Nagy Domokos.
(Folytatás.)

A mult számban összefoglaltak alapján könnyen megállapítható, hogy a minden tekintetben megfelelő, céltudatos, tehát a jó ügyvezetés elengedhetetlen feltétele az, hogy jó boltost kell nevelni.

A boltos nevelésnek több módja lehet, én ezidőszerint 3 módot látok célravezetőnek.

1. *Szövetkezetben* nevelni, gyermekkortól megismertetni jövő boltosainkkal a szövetkezeti eszmét, a célt, melynek szolgálatába elszegődnek.

2. *Ügyvezető neveljen maga mellé megfelelő boltost.*

3. A központ által nevelt boltosok alkalmazásának bevezetése.

Lássuk most rendre ezen módokat.

Ugy gondolom, nincs oly község: ahol az igazgatóság ne találna oly 12—14 éves gyermeket, akinek kedve is van a kereskedelmi pályára, Ilyen gyermek tanulókénti alkalmazása nem okoz nagyobb gondot, nagyobb megterheléssel sem jár és a legkisebb szövetkezet is megteheti. Ilyen módon minden szövetkezet nevelhet és kitaníthat tartalék-boltosokat. Milyen jól fog későbbi években, ha boltos változáskor kéznél van 2—3 oly egyén, aki 3—4 évig a szövetkezeti boltban élt. De jól fog a kis tanuló már a legközelebbi boltosváltásnál is, a gyermekész fogékony, hamar elsajátít mindent, tudja hol áll az áru, hogy kell kezelni azt s nagy segítség az új boltos bevezetésénél. Végeredményében — ami a legfontosabb — nevelünk oly egyént, aki a szövetkezeti életben teljesen jártas és aki családi körülményei miatt nem fog elsietni a faluból, henem ott marad és a szövetkezeti harcosok között mindig elől fog járni.

Második esetben az ügyvezető maga neveli saját segítségét, szövetkezeti munkatársát. Erről a „Hangya“ lapban már sokat írtak, így azt nem is részletezem. Itt a szigorú ellenőrzést és ezzel kapcsolatos leltározást emelem ki, mint legmegfelelőbb szelekciós eszközt. Addig cserélgeti a boltost, míg megfelelő akad. A legkisebb visszaélés, utasítás teljesítés megtagadása ok a kicserélésre, különben jó boltos soha nem lesz. Az 1—2 havonkénti leltározással könnyen meglehető állapítani, hogy

A gyümölcs mint orvosság.

A nép széles rétegeiben közismert táplálék a gyümölcs, de mint orvosság kevésbé ismeretes, pedig a gyümölcsnek ebben a tekintetben is nevezetes a szerepe. Külön „gyümölcskúrát“ azonban csak a szőlővel szokás folytatni, mert a kemény gyümölcsöt, a milyen az alma és a körte, a gyomor kevésbé bírja meg, a puha gyümölcs pedig, milyen a szilva és a boglyós gyümölcs, csak kevés ideig alkalmas erre a célra. Eltekintve tehát a külön gyümölcskúrától, a gyümölcs a többi ételek mellett mint élvezeti szer és mint az emésztést szabályozó orvosság szerepelhet.

Ujabban sokat írtak és beszéltek arról, hogy tisztán gyümölcsből is meg lehet élni. A forró égővi ember megél tisztán gyümölcssevés mellett, de a mi égálynak alatt az

ember a vegyes eledelt kívánja meg és az egyoldalú táplálkozás megbosszulja magát. A milyen ártalmas a túlságos húsevés, olyan káros lehet a tiszta gyümölcssevés is. Az ember „mindentevő“ lénynek született, vegyes eleség mellett fejlődik legjobban és vegyes növényi és állati termékek élvezete mellett él meg legjobban és ki tudja fejteni munkaerejét a megkívánt mértékben.

Volt egy ismerősöm, aki sohasem evett tésztát, mindig csak hússal élt. A vége az lett, hogy súlyos szívbajt kapott. Viszont az a nép a mely csupán csak rizzsel él, mint a kínai és japán különleges betegséget (beri-beri) kap ezen egyoldalú táplálkozástól. A tót, aki csak krumplival él, nem olyan erőteljes és egészséges, mint a vegyes eleséggel élő másféle nép. A tengerivel való egyoldalú táplálkozás pellagrát okoz. Szóval az egyoldalú táplálkozás bajt

okozhat, mert nem természetes. Így nem mondható helyes táplálkozásnak a tiszta gyümölcssevés sem. Gyakori pl. a skorbutbetegség az olyan egyéneknek, a melyeknek egyoldalú a táplálkozása pl. a hajósoknál.

Tisztán gyümölcsből utóvégre megélhet az ember, de inkább csak nyomorog, mert a gyümölcsben nincsenek meg a kellő tápláló anyagok abban az arányban, a mint azokat az ember szervezete megkívánja. Elsősorban kevés benne a fehérjeanyag, amely pedig egyike a legfőbb tápláló anyagainknak. A fehérjeanyag a testünk felépítésének és az erőkifejtésének legfőbb kelléke. Már pedig a gyümölcsben olyan kevés a fehérjeanyag, hogy óriási nagy tömeget kell belőle naponta megenni, hogy a test fehérjeszükségletét kielégíthessük. Pl. hogy annyi fehérjeanyagot adhassunk szervezetünknek, amennyi egy tyúk-

jó boltos lesz-e az illető, avagy nem. Szigorú ellenőrzés nélkül csak tapogatózás a szövetkezet vezetése és menete. Sok helyen már gyakorlatban van ezen mód, dicséretére is válik az ügyvezetőnek a gazdából nevelt jó boltos.

A harmadik talán a legjobb, de legnehezebben keresztülvihető és igen sok ellenkezéssel találkozható mód volna az, hogy a szövetkezeti boltosok mindannyian a központ kirendelt alkalmazottai legyenek. Nehéz dolog, de nem keresztülvihetetlen. Egyelőre lehetne csak életbiztosítás, vagy járadék bevezetése által szorosabbá tenni a kapcsolatot boltos és központ között. Pl. minden üzletvezetőt központ biztosítana halálesetre, vagy járadékra oly formán, hogy a díjat, vagy annak egy részét boltos fizesse. Boltos csak 7—8 év után részesülhetne járadékban és 2—3 évi szolgálat után kapna családja bizonyos összeget halálozás esetén. Természetesen ezen járandóságok csak az esetben volnának kifizethetők, ha az illető boltos mindig megfelelően számolt el a leltározásoknál, a szövetkezet népszerűsítését elősegítette és ha a szövetkezet vagyoni gyarapodásánál kifejtett tevékenysége megállapítható.

A szövetkezeti vezetőknek, ha jó boltost neveltek maguknak, csak egy kötelességük marad: a jó boltost megtartani megélhetésének biztosítása által. A jól bevált, hűségesen munkálkodó boltkezelő a szövetkezet zavartalan és fokozatos fejlődését a derék, lelkiismeretes vezetőség mellett a legnagyobb mértékben munkálhatja.

Fenti 1—3 pont alatt felsorolt módozatokra nem kívánok most részletesen kitérni, bizonyára lesznek többen, akik már eddig is foglalkoztak a kérdéssel s most kedves kötelességüknek fogják tekinteni a boltosnevelés kérdését — az általam említett és még más lehetséges módozatok gyakorlati megvilágításával — előbbrevinni a megoldás felé. Hátha-hátha sok eszmecsere után lehetne egy oly erős szövetkezeti gárdát létesíteni, mely megtudná akadályozni a szépen felnőtt és megerősödött Hangya szövetkezeti terebélyes fa legkisebb, hajszállgyökerének megsemmisülését is. Nemcsak megtartani és megerősíteni a leggyengébbet is, de újabb hajtások növelésénél a jó kertésznek erős segítő társul mindig rendelkezésre állani.

Bárcsak így lenne és bárcsak sok cikket olvashatnánk e tárgyról a „Szövetkezés” közelebbi számaiban.

Szövetkezeti és népnevelés.

A tanácsosok.

Irtá: *Kerekgyártó Mihály.*

Volt egyszer a világon egy igen bölcs és népeit nagyon szerető király. Megváltói eszméket hirdetett és többek között azt akarta, hogy az ő országának minden lakója boldog legyen. Elő is hívatta tanácsosait és megbizta őket arra nézve, miszerint sürgősen készítsenek javaslatot, miként és hogyan lehetne országának minden lakóját boldoggá tenni. A tanácsosok hárman valának, névszerint Háj Tömeg, Pénzes Zsák és

Sajt Kukacz. Össze is ültek tanácskozásra a készítendő javaslat felett. Háj Tömeg, miután zsirból csepegő homlokkal megnyitotta az értekezletet, röviden vázolta az általa boldognak nevezett fejedelmi kívánságot, röviden csak azt ajánlotta: hívassanak fel a községi bírók, hogy azonnal doboltassák ki miszerint a mai órától kezdve mindenki boldognak érezze magát, mert ha valakinél ellenkező tapasztaltatnék a legszigorubban fog büntettetni.

E javaslatot a második tanácsos Pénzes Zsák tulontul elhajított kalapácsnyélnek minősítve azt ajánlotta, hogy, tekintettel az államkasszájának amugy is telített voltára, ellenkezőleg tűzessék ki pénzjutalom azok részére, akik magukat boldogoknak vallják biztosra vévén, hogy a pénzjutalom reményében mindenki boldognak fogja magát vallani.

Sajt Kukacz a harmadik tanácsos egyik javaslatot sem fogadta el, hanem a statisztikai hivatal bevonásával óhajította a kérdés megoldását olyan formán, hogy hívassék fel a statisztikai hivatal sürgős jelentéstételre, amelynek értelme az legyen, melyszerint a legeslegutolsó statisztikai kimutatás szerint országunkban mindenki boldog s eszerint erre nézve felesleges minden intézkedés.

Valóban Sajt Kukacz indítványa mint legéletrevalóbb eszme oriási lelkesedéssel egyhangu határozattá lett emelve.

A jószívű király tehát nyugodtan hajthatta fejét álmra ezen megnyugtató tanács után azon hitben, hogy országának minden lakója boldog. De valjon így volt e? Nem!

tojásban van, melynek átlagos súlya 45 gr., 550 gr. cseresznyét, 620 gr. szilvát, 1260 gr. almát és 2000 gr. körtét kell megenni. Ebből látható, milyen egyoldalú táplálkozás a kizárólagos gyümölcsévés.

A gyümölcs u. i. főleg csak vízből és cukorból áll, ezek mellett kevés nyálkás anyag vonatanyag van benne, továbbá szerves sókat és különböző savakat tartalmaz a gyümölcs, a melyek a gyümölcsnek a jellemző zamatját adják meg. Ez a víz ami a gyümölcsben van, a legtisztább víz, a természet által átszűrött víz. A cukor pedig a napsugár hatása alatt képződött a zöld levelekben. A gyümölcs csakis a verőfényben a napsugárban fejlődik ki szépen, azért mondják róla, hogy az nem egyéb, *mint a megtestesült napsugár*. A gyümölcsben a napsugár van lekötvé. A gyümölcsben levő savak, szerves savak, u. m. citromsav, almasav és

borkősav. Ezeknek különleges hatásuk van szervezetünkre és ezért a gyümölcs élvezeti szer és orvosság, mely az egészség főtartására, a test felüdítésére és az emésztés elősegítésére, valamint a bélműködés szabályozására való. A gyümölcs tehát nem főtáplálék, hanem vegyesen élvezendő eleség, élvezeti szer. Általában mondható, hogy a savanykás ízű gyümölcs old, míg a csersavban bővelkedő és édes gyümölcs inkább köt. A szilva, egres, veresszőlő hashajtó, míg a szőlő és az áfonya dugulást okoz. A gyümölcsben levő sav a bélre izgatólag hat és annak működését nagyban serkenti. A gyümölcsben levő szerves savaknak (a gyümölcssavaknak) továbbá az a fontos élettani működésük, hogy a vérben szénsavas alkáliakká alakulnak át, miáltal a vérnek fölösleges szénsavát lekötik, a vért megtisztítják és a szervezetet

felüdítik. Ezért a gyümölcs valószínű orvossága annak, a kinek rossz a véralkata, kedvezőtlen összetételű a vére vagy a ki köszvényben szenved és a kinek a vére igen sok húgysavat tartalmaz. *A sok husevésnek tehát egyik ellenszere a gyümölcsévés.*

A gyümölcs mint kiváló orvosság beválik főleg gyenge emésztésben és idült gyomorban szenvedőknél, túlságos sok szeszital élvezete után, aranyérben szenvedőknél, az agyba való erős vértódulás esetén, valamint a máj és lép bizonyos betegségei ellen végül pedig az egyoldalú táplálkozás ellensúlyozására való pl. skorbut ellen jó szer. Most a gyümölcsévad idején tehát legyünk figyelemmel a gyümölcsnek ezen fontos egészségügyi hatására.

Dr. Páter Béla.

•••••

Sajt Kukacz és tanácsos társai magukról ítétek és ravaszul elhallgatták, hogy bizony sokan, sőt igen sokan vannak az országban Szegény Jánosok és özvegy Siró Istvánnak is.

Kedves olvasó! A felállított képen elébed akartam azokat a nagyhangu vezérkolomposokat állítani, akik sohasem a közboldogságnak és az azt munkáló haladó kultúrának utjait egyenetlik, hanem rossz tanácsaikkal tévutra vezetnek. Az eszközökben nem válogatnak. Az egyik erőszakkal, a másik pénzzel, a harmadik rut hazugsággal akarja boldogulásodnak útját elvágni.

Hogy miért? ők azt tudják, de a következőkben mi is megtudjuk, mert azt kifogja gagyogni a „libák nyelve”.

Ne mulasszuk el és most rendeljük meg a Hangya Naptárt!

A központ közleményei.

Felhívás a vashordók visszaküldésére. Szövetkezeteink a náluk kintlevő kőolajos és benzines vashordóinkat az utóbbi időben nem küldik vissza, minek következtében előállott vashordóhiány megakadályozza központunkat abban, hogy a szövetkezetek kőolaj és benzinrendeléseit azonnal teljesíthesse.

Felkérjük ennél fogva az ügyvezetőket, hogy a **szövetkezetnél visszatartott üres vashordóinkat soronkívül küldjék be az illetékes raktárhoz**, mert további késedelmeskedés esetén központunk kénytelen lenne a betét összegét felemelni esetleg külön használati díjat is felszámítani.

Cukorbeszerzés. Áruosztályunk tájékoztatja a szövetkezeteket arról, hogy ezidő szerint az erdélyi cukorszükségletet a cukorközpont csakis a regáti gyárakból látja el, miután az erdélyi cukorgyárak készletei teljesen kifogytak. A regátból való cukor szállítás rendszerint csak 3—4 hét alatt történhetik s így e körülménnyel szövetkezeteinknek is számolniuk kell cukorrendeléseik feladásánál.

Felkérjük tehát a szövetkezeti vezetőket, hogy a nehezebb és hosszabb idei szállításra való tekintettel **cukorszükségletüket jóval a készletek elfogyása előtt rendeljék meg.** 500 kg. cukorvételnél vegyes u. m. kristály, süveg, koczka beosztással szindikátusi gyári árban szállítunk közvetlenül a gyárból franco bármely vasúti állomásra.

Felhívás. A konyhakerti magvak ügyében kiküldött június 29.-iki keletü körlevelünk alapján a csatolt válaszos levelezőlapon kérjük szövetkezeteink ügyvezetőit sürgősen értesítsék központunkat az ügy elintézéséről.

Szövetkezeti élet.

○○○@○○○

Személyi hír. Örömmel közölhetjük szövetkezeteinkkel, hogy **Rohay László** vezérigazgató szerencsésen állotta ki a szemoperációt és már teljesen jól érzi magát anynyira, hogy a közelebbi napokban Kolozsvárról hazajöhet és átveheti ismét a központ vezetését.

Halálozás. Szomoruan vettük a hirt sepsibükszádi szövetkezetünkől **Szabó István** szövetkezeti pénztárnok haláláról. Megboldogult a szövetkezet ügybuzgó munkása volt, kinek kidöleése a szövetkezeti ügyre veszteséget jelent.

A kisenevi szövetkezeti kiállítás. A Kisenevben augusztus hó 15-től kezdődőleg rendezendő országos mintavásáron a besszarábiai szövetkezetek is részt fognak venni s e célból a mintavásár rendezősege a szövetkezeti központnak ingyen bocsátotta rendelkezésére a kiállítási épület jobboldali szárnyán levő szalont, mely a főteremmel egy sorban van. Azonkívül felkérte a szövetkezeti központot, hogy szövetkezeti bazárt is rendezzen. A kisenevi szövetkezeti központ mindazon tárgyakat fogja kiállítani, melyeket a múlt évben a ganti nemzetközi szövetkezeti világhiállításán bemutatott, s amelyekkel általános bámulatot keltett. Továbbá a besszarábiai szövetkezetek mindenféle cikkeiből fog kiállítást rendezni. A kiállításon szövetkezeti filmet is fog bemutatni, amelyről látható lesz a besszarábiai szövetkezetek gazdagsága, munkássága és épületei. A kiállítás vezetőségének élén Rudeanu tábornokkal és Agricola Cardas kormánybiztossal legfőbb törekvése, hogy a besszarábiai szövetkezetek aktív részt vegyenek a kiállításon, hogy ez által is a besszarábiai parasztság minél nagyobb érdeklődése legyen felkelthető a kiállítás iránt, ahol gazdasági és háztartási szükségleteit a legelőnyösebben szerezhethi be.

Minden tagnak egy Hangya Naptárt a kezébe, mert az minden irányban oltat!

Különfélék.

Az aradi gazdanagygyűlés résztvevői. Az augusztus hó 6-án Aradon tartandó gazda nagygyűlésre az ország minden részéből érkeznek bejelentések az érdekképviseleti szervek részéről az Erdélyi Gazdasági Egylethez. A nagygyűlésen képviseltetni fogják magukat a regátbeli gazdák, az országos egyesületek révén az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület, a Bánáti Sváb Gazdasági Egyesület, a Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület, a Marostordavármegyei Földművelés Szövetség, a Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egyesület stb. Mint a jelekből látszik az aradi gazdanagygyűlés alkalmából a gazdaközönség részéről országos megmozdulás várható.

Méhészeti tanfolyam Marosvásárhelyen. A július 20-án Marosvásárhelyen tartott méhészeti vándorgyűlésen összegyűlt székely méhészek felkérték az Erdélyrészi Méhész Egyesület vezetőségét, hogy közelebből rendezzen Marosvásárhelyen is egy méhészeti tanfolyamot. Az egyesület vezetősége kilátásba helyezte, hogy amennyiben megfelelő számú jelentkező lesz, az 1926. év tavaszán a tanfolyamot Marosvásárhelyen megtartja.

Vadászati tilalmak. Ez év folyamán igen jelentős rendelkezéseket adott ki az illetékes miniszterium, melyek a hasznos vadállomány fokozottabb védelmét célozzák. Ezek közül közöljük a főbb és általános érdekűeket. 1. **Szarvas-bika** vadászata 1927 évig kizárólag augusztus 1-től november 1-ig van megengedve. 2. **Fogoly** vadászatának tilalmi ideje meghosszabbítottatott 1926 szept. 1-ig. 3. **Nyúl** lelővése további intézkedésig csak okt. 1-től dec. 31-ig szabad. Mindhárom rendelet az ország egész területén — kivétel nélkül — a **legszigorubb következmények** terhe mellett bír érvénnyel. Ez alkalommal felhívjuk olvasóinkat, hogy 1925 évre kiadott „Hangya-naptár”-unk 74 oldalán közreadott táblázatunkat ilyen értelemben helyesbitsék, illetve fenti törvénymódosításokat **saját érdekükben** jól jegyezzen meg.

Előadás a legmodernebb csávázó anyagokról. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület növénytermelési szakosztályának augusztus 6-án d. u. Aradon tartandó közgyűlésén a növénynevelés kérdésén kívül a legmodernebb csávázó anyagok alkalmazásáról **dr. Friedl** vegyész fog előadást tartani. Az előadásra a szakosztály ezuton is meghívja az érdeklődő gazdaközönséget.

Hivatalos hirdetések.

Szatmári „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925. évi aug. hó 30-án d. e. 11 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. évi szept. hó 6-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1925. évi június 30-án a tagok száma 1704, üzletrészeinek száma pedig 11189 volt, az év folyamán belépett 1 tag 12 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Szatmár, 1925. június hó 30-án. *Az igazgatóság.*

Buzaháza és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925. évi aug. hó 16-án délután 3 órakor a népházban évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. évi augusztus 23-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1925. évi június 30-án a tagok száma 97, üzletrészeinek száma pedig 1920 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Buzaháza, 1925. június 30. *Az igazgatóság.*

Bágyoni „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925. évi aug. hó 16-án d. u. 3 órakor a szöv. helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. aug. hó 23-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1925. évi június 30-án a tagok száma 222, üzletrészeinek száma pedig 1934 volt, az év folyamán kilépett 2 tag 6 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bágyon, 1925. augusztus 1. *Az igazgatóság.*

Zsögödi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925. évi aug. hó 16-án d. u. 3 órakor a szöv. helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. évi aug. hó 23-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzletered-

ményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1925. évi június 31-én a tagok száma 177, üzletrészeinek száma pedig 1086 volt, az év folyamán belépett tag 738 üzletrésszel, kilépett 15 tag 33 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Zsögöd, 1925. június 30. *Az igazgatóság.*

Telekfalva és vidéke „Hangya” fogy. és ért. szövetkezet 1925. évi augusztus hó 23-án d. u. 3 órakor a község házában **rendes közgyűlést** tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. évi augusztus hó 30-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke gyarapítására. 1925. évi június 30-án a tagok száma 195, üzletrészeinek száma pedig 4377 volt, az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel, 194 régi tag 2838 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Telekfalva, 1925. július 14-én. *Az igazgatóság.*

Sepsibükszádi fogy. és ért. szövetkezet 1925. évi augusztus hó 16-án d. u. 3 órakor a község házában **rendes közgyűlést** tart,

melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. évi aug. hó 23-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. **Napirend:** 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1925. évi június 30-án a tagok száma 422, üzletrészeinek száma pedig 484 volt, az év folyamán kilépett 8 tag 10 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Sepsibükszád, 1925. június 30. *Az igazgatóság.*

Boltospályázatok.

Mezőpaniti fogy. és ért. szövetkezet 1925. évi szeptember 1-i belépéssel üzletvezetőt keres. Fizetés a forgalom 3%-a, monopólnál 1 1/2%, továbbá természetben tiz mázsa tűzifa és 80 liter petroleum. Óvadék 20.000 lei készpénz, vagy 50.000 leu értékű betáblázás kéri. Pályázatok a szövetkezet igazgatóságához címzendők.

A hosszuaszói szövetkezet szintén boltkezelőt keres szeptember 1-én való belépéssel. Boltkezelőtől a német és román nyelv tudása és 25—30 ezer lei készpénz óvadék kívánatik meg. A szövetkezet évi forgalma 600—700.000 lei. Boltos javadalmazása megegyezés szerint. Pályázatok a szöv. igazgatóságához (Husasau—Hosszuaszó) küldendők.

„HANGYA” Szövetkezetek figyelmébe.

Gazda uram!

Ne várja meg, míg állatai étvágytalanok, betegek lesznek, mert állatait nemcsak mentesítheti sertésvészről, marháját szájfájástól, lép-fenétől, juhait májmételytől, de elősegíti ezek erős fejlődését és

gyors hizását a Dávid Elemér főállatorvos törvényesen védett

DESINFECTOR táperős védszereinek rendes használatával — ott nincs többé sertésvész, marhánál szájfájás, juhoknál májmétely!

Kereskedőknek 20 dobozt 300 L. előre beküldéssel, vagy 320 L. utánvétellel bérmentve küld Románia főbizományosa SOÓS és TÁRSA Tg.-mureş—Marosvásárhely Kiss Ernő-utca 2 sz.

Csikszeredai Háztartás fogyasztási szövetkezet pályázatot hirdet az üzletvezetői állásra. Boltos javadalmazása a fixfizetés és forgalmi jutalékkal havonta circa 6—7000 leu. Óvadék 50.000 leu készpénz, mely után kamatot fizet a szövetkezet. Elsősorban nőtlen egyének pályázata vétetik figyelembe. Pályázatok a csikszeredai Háztartási szövetkezet Igazgatóságának címére küldendők. (Mercurea-Ciuc).

Hirdetések.

Felhívás. A havadi fogyasztási és értékesítő szövetkezet július hó 12-én tartott közgyűlésén felszámolását határozatilag kimondotta, minek alapján felhívom mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben bármily követelésük fennállna, hogy követelésüket 6 hónapon belül jelentsék be a szövetkezet felszámoló bizottságához. Kelt Havad, 1925 július hó 12-én. Adorjani Albert felszámoló bizottsági elnök.

Felhívás. A gyimesközéploki fogy és ért. szövetkezet 1925. június 21-én tartott közgyűlésén felszámolását határozatilag kimondotta, minek alapján felhívom mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben bármily követelésük fennállna, hogy követelésüket 6 hónapon belül jelentsék be a szövetkezet felszámoló bizottságához. Kelt Gyimesközéplok, 1925. július hó 8. Balás Dénes felszámoló bizottsági elnök.

Ha finom cukorkát akar,

kérjen

Melissát!

CLUJ—KOLOZSVÁR

Telefon: 648—665.

10

Szövetkezeti boltkezelő urak figyelmébe!

Tisztelettel kérjük sziveskedjenek a mellékelt „Desinfector” kis plakátot az üzleti kirakatba feltűnő helyre kitenni, hogy a gazdák figyelmé felkelthető legyen arra, miszerint e hasznos védszerek a szövetkezeti boltban beszerezhetők.

Soós & Co.

Köztudomásu tény, hogy a

Dreher-Haggenmacher sörök

Romániában a vezető márkát képviselik.

Kérjünk mindenütt **DREHER-HAGGENMACHER** sört!

Szöllőoltványok, Amerikai alanyvesszők, gyümölcsfák, gyümölcshalanyok, oltott rózsák, stb.

legjobb beszerzési forrása

Ambrosi, Fischer & Co.

R.-T.

AIUD—NAGYENYED.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

**KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS
HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

CLUJ-KOLOZSVÁR PIATA UNIRII 7.

Saját tőkési: 48,000.000 lej.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely.

Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-t. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvarhely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-t. Nagyenyed, Szászregenyvidéki Takarékpénztár és Hitelbank R.-t. Szászregén. Áruraktárai a vasut mellett. Betéteke elfogad, váltókat leszámítol, bel- és külföldi átutalásokat teljesít. SAFE DEPOSIT.

•••••

Mindenféle bankszerű ügyletet előnyösen végez.

5

Pálinkafőző üstőket

70 lt. ürtartalomtól **500** literig szállít előnyös árak és fizetési feltételek mellett

E. Sz. G. E. Géposztálya

Só-utca 22. **NAGYSZEBEN—SIBIU.** Só-utca 22.

Girokontó a Földhitelintézetnél.

7